

CLIMATE ACTION

Podnebni ukrepi

Nagrada EESO za civilno družbo 2021

Nagrajevanje odličnosti v pobudah civilne družbe

Evropski
ekonomsko-socialni odbor

Vsebino

Predgovor	1
Za pravični prehod	2
Čas za sodelovanje	2
Zavezanost in ambicije državljanov.....	3
Pet zmagovalnih projektov	4
Prva nagrada: Grootouders voor het Klimaat (Stari starši za podnebje) – BELGIJA.....	4
Druga nagrada: Associació Catalana Enginyeria Sense Fronteres (katalonsko združenje inženirjev brez meja) – ŠPANIJA	5
Tretja nagrada: Ateliere Fara Frontiere (Delavnica brez meja) – ROMUNIJA	6
Četrta nagrada: Prostorož – SLOVENIJA.....	7
Peta nagrada: Estonian Green Movement / Estonian Fund for Nature / Estonian Environmental Law Centre (Estonsko zeleno gibanje / Estonski sklad za naravo / Estonski center za okoljsko pravo)	8

Predgovor

Podnebne spremembe so izziv, ki bo v 21. stoletju človeštvo najbolj zaznamoval. Zdaj smo v najbolj prelomnem trenutku, ko jih moramo ustaviti, to pa bo zahtevalo ogromne napore vseh držav in vseh akterjev.

Za prehod na podnebno nevtralnost je nujna dejavna udeležba vseh delov družbe – podjetij, delavcev, raziskovalcev, potrošnikov, skupnosti ter državljanov in njihovih organizacij. Potrebna sta premik od posvetovanja in sodelovanja, usmerjenega od zgoraj navzdol, k modelu sooblikovanja, soustvarjanja in opolnomočenja ter neposreden dialog o pomenu prehoda na bolj trajnostne družbe in bolj zdrave skupnosti.

Pandemija COVID-19 je pokazala, da združevanje moči in usklajevanje odzivov ustvarja dodano vrednost. Pozitivne zgodbe so izjemno pomembne za vključevanje ljudi in organizacij v podnebna prizadevanja, saj jim vlivajo upanje, da boj še zdaleč ni izgubljen.

Izjemni primeri udejstvovanja civilne družbe, ki so poudarjeni v tej brošuri, nedvomno kažejo, da obstajajo volja po spremembah, številne ideje med našimi sodržavljanji in strokovno znanje za uresničitev tega cilja. To je skupni izziv, ki ga lahko obvladamo samo s sodelovanjem. Izkoristimo izkušnje, ki smo jih pridobili med krizo zaradi COVID-19, in naj bo okrevanje priložnost za spoprijemanje s podnebno krizo. Še vedno imamo čas, da preprečimo nekatere najhujše posledice in se pripravimo na to, kar nas čaka.

Iskreno čestitamo dobitnikom nagrade za civilno družbo za leto 2021 ter se zahvaljujemo vsem kandidatom in vsem, ki so širili besedo o nagradi.

Cillian Lohan
podpredsednik EESO

Za pravični prehod

Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO) kot glas organizirane civilne družbe v Evropi združuje delodajalce, sindikate in predstavnike različnih interesov na gospodarskem, državljanskem, poklicnem in kulturnem področju. Organizacijam civilne družbe iz držav članic omogoča, da izrazijo svoja stališča na evropski ravni, in tako prispeva h krepitvi demokratične legitimnosti in učinkovitosti Evropske unije ter pomaga zagotavljati, da so evropske politike in zakonodaja bolj prilagojene dejanskim razmeram na področju gospodarstva, družbe in državljanskega udejstvovanja.

Odbor že več kot 60 let spodbuja dialog in iskanje soglasja med sektorji, ki sestavljajo evropsko družbo. Člani EESO zastopajo široko paleto interesov: organizacije različnih skupnosti in mladinske organizacije, potrošniška in poklicna združenja, okoljske aktiviste, združenja invalidov in številne druge.

EESO je leta 2006 uvedel letno nagrado za civilno družbo, da bi nagradil najboljše prizadevanja civilne družbe za krepitev evropske identitete in državljanstva. Nagrada v višini 50.000 EUR se vsako leto podeljuje na drugo temo. Letošnja tema so podnebni ukrepi, ki z učinkovitimi in ustvarjalnimi pobudami spodbujajo pravični prehod na nizkoogljično gospodarstvo, odporno na podnebne spremembe.

EESO je prejel več kot 50 prijav iz 24 držav članic EU. Njihova vrednost in ustvarjalnost se kaže na različnih področjih, med katerimi so pogozdovanje, trajnostni turizem, ozelenitev industrijskih območij, aktivizem mladih, vključevanje invalidov in ohlajanje pregretyh mest. V tej brošuri je predstavljenih vseh pet zmagovalnih projektov s pregledom inovativnih pristopov, ki jih organizacije civilne družbe uporabljajo za reševanje podnebne krize.

Čas za sodelovanje

Raziskava Eurobarometer, objavljena julija 2021, kaže, da so po mnenju evropskih državljanov podnebne spremembe najresnejši problem, s katerim se sooča svet. Podnebne spremembe očitno ogrožajo nas vse, vendar najhuje prizadenejo najbolj ranljive ljudi, ki so že potisnjeni na rob družbe. Zato je bistvenega pomena, da pri prehodu na bolj zeleno gospodarstvo nihče ne bo prezrt.

EESO odločno podpira **evropski zeleni dogovor**, tj. ambiciozno strategijo za trajnostno gospodarstvo EU, doseganje podnebne nevtralnosti v Evropi do leta 2050 ter zagotavljanje pravičnega in vključujočega prehoda. Nosilci odločanja v EU teh ambicij ne bodo mogli doseči sami. Izpolnjevanje zavez iz evropskega zelenega dogovora je skupna odgovornost, ki zahteva sodelovanje med vlado, podjetji in civilno družbo ter njihovo dejavno udejstvovanje. Vsak socialno-ekonomski sektor mora imeti možnost sodelovanja pri oblikovanju in izvajanju rešitev, najsi gre za kmetijstvo, potrošnike, mlade, svobodne poklice ali socialne organizacije.

Raziskava Eurobarometer: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2273>

Evropski zeleni dogovor: https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_sl

Zavezanost in ambicije državljanov

EESO si pri svojem delu prizadeva okrepiti glas in udejstvovanje civilne družbe. Podnebni pakt – pobuda EU, ki vabi skupnosti in organizacije, naj pomagajo oblikovati bolj zeleno in trajnostno Evropo – se bo osredotočil na **ozaveščanje** in **podporne ukrepe**, pri tem pa gradil na obstoječih pobudah in državljanom omogočil, da podprejo sistemske spremembe. EESO je pozval, naj pakt omogoča podnebne ukrepe z izobraževanjem, krepitevijo zmogljivosti, odpravo ovir in lažjim dostopom do financiranja.

V zvezi s tem je Odbor objavil več člankov in mnenj o podnebnih spremembah in nujnosti njihovega obravnavanja. Meni, da imajo državljanji pravico do zdravega okolja in da od svojih vlad pričakujejo, da bodo ukrepale.

EESO je v [mnenju iz januarja 2021](#) vztrajal, da je treba okrepiti prizadevanja za doseganje vmesnih ciljev v okviru podnebnih ambicij EU do leta 2030, pospešiti proces in postaviti državljanje v središče prizadevanj. Če to ne bo uresničeno, obstaja nevarnost, da cilj doseganja podnebne nevtralnosti EU do leta 2050 ne bo izpolnjen. Pred vrhom voditeljev o podnebnju aprila 2021 je [EESO pozval k ambicioznemu in sistemskemu pristopu](#), s katerim bi zagotovili, da nihče ne bo prezrt.

Odbor je [pozval tudi k večji vključenosti mladih](#) v prehod na bolj trajnostno prihodnost. Za izvajanje ciljev trajnostnega razvoja OZN prek evropskega zelenega dogovora sta potrebna nov medgeneracijski pristop in bolj vključujoč model upravljanja, pri katerem bi bili mladi v središču podnebnih strategij. Na dogodku EESO, poimenovanem Vaša Evropa, vaš glas 2021, ki je potekal kot simulacija vrha COP26, so bili dijaki vabljeni, da predstavijo svoje zamisli o tem, kako se spopasti s podnebno krizo in doseči cilje za leto 2050. Julija 2021 je Odbor gostil prvo okroglo mizo, na kateri so mladi aktivisti in nosilci odločanja v EU razpravljali o politiki na področju podnebnja in trajnostnosti. V delegaciji EESO na konferenci COP26 novembra 2021 je bila prvič tudi delegatka mladih.

„Pogovor in dialog sta bistvenega pomena, resnično merilo za uspeh tega predloga pa bo pokazati civilni družbi, da se upoštevajo stališča mladih in se skladno s tem sprejemajo ustrezni ukrepi. Evropa in svet morata pokazati ambicioznost ter sposobnost vodenja in ukrepanja,“ je povedal podpredsednik EESO Cillian Lohan.

Reševanje izziva, kako se učinkovito odzvati na podnebno krizo, se je šele dobro začelo. Prijave za letošnjo nagrado EESO pa kažejo na zavezanost državljanov po vsej EU, da se spoprimejo s tem izzivom in zagotovijo bolj pošteno in zeleno prihodnost za vse.

Mnenju iz januarja 2021: <https://www.eesc.europa.eu/sl/our-work/opinions-information-reports/opinions/stepping-europes-climate-ambition-communication>

EESO pozval k ambicioznemu in sistemskemu pristopu: <https://www.eesc.europa.eu/sl/news-media/news/adaptation-climate-change-vital-protecting-european-citizens-lives-and-livelihoods-eesc-calls-ambitious-and-systemic>

Pozval tudi k večji vključenosti mladih: <https://www.eesc.europa.eu/sl/news-media/news/without-youth-climate-strikes-europe-would-not-have-green-deal-today-its-time-now-give-youth-seat-table-stresses-eesc>

Pet zmagovalnih projektov

Prva nagrada: Grootouders voor het Klimaat (Stari starši za podnebje) – BELGIJA

V Belgiji živi več kot 2,4 milijona starih staršev, premoženje starejših pa po ocenah znaša 910 milijard EUR. **Grootouders voor het Klimaat** si prizadeva, da bi ta sredstva vlagali v bolj trajnostno prihodnost. Skupina je združenje starih staršev v Flandriji, nizozemsko govorečem delu Belgije, ki si skupaj z organizacijo Youth for Climate (Mladi za podnebje) in drugimi okoljskimi organizacijami prizadeva za večjo podporo ambiciozni in pravični podnebni politiki na vseh političnih ravneh. Nagrada EESO je znatna moralna in finančna podpora njeni kampanji.

Skupina si je postavila za izhodišče, da lahko vsakdo prispeva k boju proti podnebnim spremembam in da lahko starejša generacija resnično veliko pripomore k iskanju rešitve. Zato stare starše ozavešča o podnebjju in finančno opismenjuje šolarje, spodbuja trajnostno finančno ravnanje vlagateljev in institucij ter poziva, naj se vlade in banke preusmerijo k trajnostnemu financiranju in ustvarjanju podnebno nevtralne družbe.

Marca 2021 je skupina začela izvajati kampanjo „Naš prihranki za njihovo prihodnost“. Pripravila je podrobne analize, videoposnetek kampanje, odprta pisma in vrsto srečanj ter vzpostavila spletišče onzecenten.be. Na podlagi znanja, ki ga je pri tem pridobila, pripravlja posnetek stanja podnebja, ki bo starim staršem pomagal, da bodo opredelili svoje trajnostne cilje, ocenili sestavo svojega premoženja ter se s svojo družino in finančnimi posredniki posvetovali, kako bi svoje prihranke preusmerili k bolj trajnostnim projektom.

„Ponosni smo na raziskave, ki smo jih izvedli, in na analizo podatkov o tem, kakšen finančni učinek bi lahko dosegli starejši nad 55 let z večjo trajnostnostjo svojih naložb,“ je povedal predstavnik skupine Guy De Koninck. „Ponosni smo tudi na kakovostno lokalno in nacionalno kampanjo, ki je naletela na širok in pozitiven odziv v medijih in organizacijah starejših nad 55 let. Starejši vlagatelji na ta način tudi spodbujajo finančne posrednike in politike, da se zavzemajo za trajnostnost.“

Skupina je s svojimi prizadevanji deloma prispevala k temu, da so finančne institucije okrepile svoja trajnostnostna merila za investicijske sklade. Naslednji koraki vključujejo objavo vodnika o trajnostnih naložbah za posameznike in organizacijo seminarjev na to temo za organizacije starejših nad 55 let in šole. Projekt je lahko zlahka izvesti tudi drugje: na francosko govorečem območju v Belgiji obstaja sestrška organizacija, njegovemu zgledu pa želi slediti tudi skupina starih staršev v Franciji.

„Vsak od nas in vsi skupaj lahko prihranimo in vlagamo denar mnogo bolj trajnostno,“ je povedal Guy De Koninck. „Naš glas lahko slišijo nosilci odločanja, kar bo pomembno pozitivno vplivalo na prihodnost našega planeta ter naših otrok in vnukov.“

www.grootoudersvoorhetklimaat.be

Druga nagrada: Associació Catalana Enginyeria Sense Fronteres (katalonsko združenje inženirjev brez meja) – ŠPANIJA

Po poročilu španske agencije za okoljsko znanost iz leta 2016 približno 11 % španskih gospodinjstev (5,1 milijona ljudi) pozimi ne more dovolj ogrevati svojih domov.

Associació Catalana Enginyeria Sense Fronteres meni, da gre pri energetski revščini za veliko več kot za vprašanje, ali si ljudje lahko privoščijo ogrevanje svojih domov. Dostop do osnovnih storitev je temeljna človekova pravica in združenje meni, da je treba v razprave o reševanju podnebne krize vključiti prikrajšane ljudi in jim omogočiti, da v celoti uveljavljajo svoje pravice – pravico do vode in energije, predvsem pa pravico do polne udeležbe v družbi.

Združenje sestavljajo strokovnjaki, učitelji in študenti, ki so v glavnem prostovoljci. Organizacija z vrsto skupščin in sej ponuja varen prostor in mehanizem za sodelovanje v civilni družbi. Skupščine omogočajo marginaliziranim skupinam in posameznikom, da postanejo odpornejši in spregovorijo o svojem položaju, ozaveščajo javnost in spreminjajo dojemanje v družbi.

Namen je spodbujati pravičnejši in bolj trajnosten energetski model ter se zavzemati za podnebno pravičnost, ki temelji na spoštovanju človekovih pravic. Potrošnike se spodbuja, da svoje vedenje usmerijo k ustrezni, varni in preišljeni potrošnji.

„Ženske in gospodinjstva, ki jih vodijo ženske, so nesorazmerno prizadeti zaradi energetske revščine, prav ženske pa so močne akterke v boju proti njej,“ je povedala predstavnica združenja Mònica Guiteras Blaya. „Ker se ne obravnavajo več kot žrtve, temveč kot ključne akterke sprememb, se je njihov položaj bistveno izboljšal, spremenil pa se je tudi družbeni pogled na ljudi, ki jih je prizadela energetska revščina.“

Model mreže in orodja, ki jih je skupina ustvarila, se lahko uporabijo tudi v drugih državah in drugačnih okoliščinah ter tako prispevajo k večji energetski varnosti za vse.

„Pripadniki različnih ranljivih skupin in skupnosti so skupaj zelo močni. Mreža jim vliva zaupanje vase in krepí njihovo neodvisnost,“ je pojasnila Mònica Guiteras Blaya. „Kolektivne svetovalne skupščine organiziramo ne le, da bi ponudili orodja za odpravljanje energetske revščine, temveč tudi, da bi s skupnim diskurzom tem skupinam in javnosti omogočili razumevanje kompleksnih razmer. Pobuda je s pričevanji prizadetih žensk močno odmevala v medijih, kar nam je omogočilo, da smo se povezali z različnim občinstvom in mediji.“

Skupini bo priznanje, ki ga je prejela z nagrado EESO, pomagalo krepiti in spodbujati praktične rešitve in možnosti opolnomočenja ter se še bolj zavzemati za politične rešitve na vseh ravneh. Nenazadnje ji bo tudi pomagalo, da bo najbolj prizadete opremila z vsem potrebnim za spremembe.

www.esf-cat.org

Tretja nagrada: Ateliere Fara Frontiere (Delavnica brez meja) – ROMUNIJA

Ateliere Fara Frontiere z zaposlovanjem marginaliziranih ljudi v svojih delavnicah odpravlja socialne krivice, hkrati pa prispeva k reševanju podnebne krize. V okviru svoje pobude „educlick“ zbira odpadno električno in elektronsko opremo. Opremo obnovi in podari šolam, nevladnim organizacijam in javnim ustanovam, ki delajo z otroki iz prikrajšanih skupnosti. S projektom se tako ozavešča o prednostih krožnega gospodarstva in ponuja model dobre okoljske prakse.

„Naš cilj je predvsem to, da ljudje, ki jim pomagamo, spoznajo, da so ključnega pomena za reševanje vseh socialnih vprašanj, ki jih skušamo obravnavati z našim projektom,“ je povedal predstavnik organizacije Costin Dragne. „Učiteljem in otrokom iz ranljivih skupnosti dajemo besedo ter jim pomagamo z digitalno opremo, s katero lahko uresničijo svoje ambicije in želje. Našim kolegom v programu vključevanja na trg dela, pa tudi mladim iz podeželskih in najpogosteje pozabljenih skupnosti, ponujamo priložnost, da si ustvarijo boljše življenje.“

Medtem ko številna zasebna podjetja in posamezniki zavržejo računalniško opremo, ker je enostavneje kupiti novo, šole na območjih z omejenimi možnostmi nimajo potrebnih računalnikov za dostojno izobraževanje v 21. stoletju.

V okviru pobude „educlick“ se zbirajo računalniki, ki bi bili sicer odvrženi na odlagališča, te pa zaposleni, ki pogosto sami nimajo možnosti za dobro izobrazbo, nato obnovijo.

V 13 letih je pobuda „educlick“ omogočila zaposlitev skoraj 300 odraslim iz prikrajšanih okolij. Med zaposlenimi so pripadniki romske skupnosti, nekdanji odvisniki od drog, brezdomci in žrtve nasilja. Hkrati je program darovanja računalniške opreme izkoristilo skoraj pol milijona učencev, ki so se še bolj začeli zavedati, da uporaba obnovljene digitalne opreme pozitivno vpliva na podnebje.

„Vzpostavljamo dolgotrajne odnose z vključevanjem ljudi, ki jim pomagamo, v ekipo, da postanejo naši sodelavci,“ je povedal Costin Dragne. „Zagotoviti želimo, da bodo mlade generacije spoznale, da so lahko vsakdanja dejanja jeziček na tehtnici v boju proti podnebnim spremembam, če delujemo kot skupnost.“

Vodje projektov zdaj iščejo načine, kako razširiti podporo na izobraževalni sektor, povečati možnosti za učenje zaposlenih s programom za vključevanje na trg dela in postati dejavnejši pri zavzemanju za okolje.

Costin Dragne je povedal: „Z nagrado EESO se priznava, da je vsak član družbe pomemben. V ospredje so postavljeni prikrajšani ljudje, ki so premagali pretekle težave in zaradi svojega trdega dela in želje po sreči uživajo svobodno in neodvisno življenje.“

www.atelierefarafrafrontiere.ro

Četrta nagrada: Prostorož – SLOVENIJA

Neprofitni studio **Prostorož** je pritegnil državljane k izboljšanju bivanjskih razmer v Ljubljani na posameznih vročih točkah. S tem, ko so bili prebivalci povabljeni, naj označijo javne prostore, ki dosegajo posebej visoke temperature, so učinki podnebnih sprememb postali vidnejši, odločevalci pa so pod večjim pritiskom, da sprejmejo blažitvene ukrepe. Ker državljani vidijo, da so njihovi pomisleki opaženi in se upoštevajo na lokalni ravni, se jim povrne tudi zaupanje v javno udeleževanje.

V okviru projekta Vroče točke je bilo postavljeno preprosto vprašanje: kje v mestu je najbolj vroče? Na digitalnem zemljevidu je bilo mogoče zlahka izbrati ustrezne lokacije, organizatorji pa so v samo treh tednih prejeli skoraj 700 odgovorov od 280.000 prebivalcev mesta. Analiza odgovorov je pokazala, da se ljudje poleti zaradi vročine dostikrat popolnoma izogibajo nekaterim lokacijam. Poleg tega so nekateri dejali, da namesto kolesa ali hoje raje uporabljajo avtomobil, da bi se izognili vročini, kar še zastruje težave.

Prebivalci zelo jasno vedo, kaj je treba storiti, da bi mesto rešili pred pregrevanjem. Mnogi so tudi sami predlagali, kako bi lahko izboljšali podnebje v mestu. Med drugim si želijo več dreves, večja drevesa, ki bi metala senco, manj asfalta in betona ter manj parkirišč.

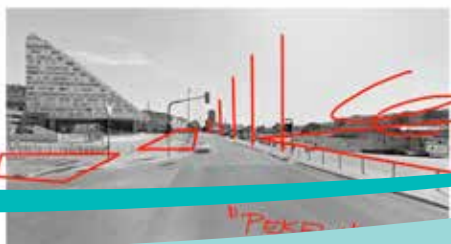
„Povratne informacije, ki smo jih prejeli od prebivalcev, so bile izredne: pokazale so, da dobro razumejo in poznajo svoje lokalno okolje ter se zavedajo, da se je treba prilagoditi podnebnim spremembam,“ je povedala predstavnica društva Naja Kikelj.

Prostorož je predlagal vrsto ukrepov za ohlajanje lokacij, ki so prejele največ glasov, in jih predstavil mestnim oblastem. Glede na velik odziv državljanov oblasti tega vprašanja niso mogle prezreti. Manj kot leto dni pozneje so bila zasajena nova drevesa, ki dajejo senco eni najbolj vročih mestnih ulic.

Vendar organizatorji menijo, da bi bilo mogoče ukrepe v mestu še nadgraditi. Prizadevajo si, da bi oblasti obravnavale podnebne spremembe kot ključno urbano temo. Še naprej nameravajo tudi razvijati metode digitalne udeležbe za nadaljnje vključevanje državljanov v razpravo o javnih prostorih.

„Iz projekta smo se naučili, da je treba o okoljskih izzivih obveščati javnost tako, da se izpostavi neposrednost problematike, torej konkretna vprašanja, ki vplivajo na vsakdanje življenje ljudi. Na ta način lahko udeleženci izrazijo skrb, ki jih tarejo, vabljeni pa so tudi, da razmislijo o prihodnosti,“ je povedala Naja Kikelj. „Participativne raziskave, kot je ta, lahko podprejo druge znanstvene raziskave z metodami, ki merijo odziv človeka na ulici. Na žalost je vedno več podatkov, ki potrjujejo učinek podnebnih sprememb v Ljubljani, ki postaja eno najhitreje segrevajočih se mest na svetu.“

www.prostoroz.org

Peta nagrada: Estonian Green Movement / Estonian Fund for Nature / Estonian Environmental Law Centre (Estonsko zeleno gibanje / Estonski sklad za naravo / Estonski center za okoljsko pravo)

Za opustitev estonske industrije naftnega skrilavca bo potrebna obsežna socialno-ekonomska preobrazba v severovzhodni Estoniji, kjer se pridobiva in predeluje. Regija z velikim številom rusko govorečega prebivalstva in visoko brezposelnostjo je socialno precej nestabilna. Pomanjkanje odprte razprave o tem, kako rešiti to vprašanje, in premalo informacij o energetskega prehodu sta razmere še poslabšala. V tem okviru je bil izziv nagrajenega projekta, kako konstruktivno povezati vse strani in spodbujati uporabo alternativnih virov goriv.

Proizvodnja električne energije iz obnovljivih virov v Estoniji je med najnižjimi od držav Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj, njen ogljični odtis pa je eden največjih. Estonski parlament se je leta 2017 zavezal, da bo do leta 2050 zmanjšal emisije za vsaj 80 % in prešel na večinoma lokalno proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, vendar so za doseg te ciljeve potrebni konkretni ukrepi.

Namen projekta je bil pripraviti načrt za čim bolj nemoten in hiter prehod, ki bo vsem omogočil, da izrazijo svoja stališča, opredelijo socialno-ekonomska tveganja prehoda in razpravljajo o možnih rešitvah. Projektna skupina je zaprosila tudi za prispevek in podporo vlade.

„Priča smo bili velikim dvomom, saj se obnovljivi viri energije v načinu delovanja bistveno razlikujejo od fosilnih goriv. Ljudje zato menijo, da ta pristop ne more uspeti, dokler tega ne vidijo na lastne oči,“ je povedal predstavnik projekta Madis Vasser, ki je tudi član odbora estonskega zelenega gibanja. „Enako velja za postopno opuščanje virov energije, ki onesnažujejo okolje. Čeprav je jasno, da ti kmalu ne bodo več konkurenčni, bodo ljudje to sprejeli šele, ko bo do tega prišlo. Uporabili smo pristop nenehnega podajanja pomembnih informacij, da jih je težje prezreti.“

Pristop je vključeval štiri vidike: vzpostavitev mreže nevladnih organizacij za izmenjavo informacij, spodbujanje dialoga med vsemi deležniki, izvajanje študij za opredelitev vrzeli v znanju in ozaveščanje javnosti o podnebnih vprašanjih. Več kot 3000 ljudi je podpisalo petico na državni ravni, ki poziva k podnebni nevtralnosti do leta 2035. O njej je razpravljala tudi parlament, podprli pa so jo številni politiki. Kot običajno, je bilo vse gradivo prevedeno v ruščino, saj bo opustitev pridobivanja naftnega skrilavca nesorazmerno prizadela rusko govorečo skupnost.

„Naš projekt je bil v časovnem pogledu izjemen. O pravičnem prehodu smo se začeli pogovarjati z vsemi deležniki, preden je to v Estoniji sploh postala aktualna tema,“ je povedal Madis Vasser. „Čeprav smo snovalci projekta okoljevarstvene organizacije, smo ostali nevtralni in odprti ter smo uspeli vse različne strani v zvezi s tem vprašanjem zbrati za isto mizo, da bi skupaj razpravljali in se učili.“

www.roheline.ee

www.elfond.ee

www.k6k.ee

© Evropska unija, 2021

Reprodukcija je dovoljena z navedbo vira.

Za kakršno koli uporabo ali reprodukcijo fotografij / ilustracij je treba za dovoljenje prositi neposredno lastnika(-e) avtorskih pravic:

Naslovna fotografija + s. 3: © Shutterstock / Viktoria Kurpas

s. 4: © Grootouders voor het Klimaat

s. 5: © Associació Catalana Enginyeria Sense Fronteres

s. 6: © Ateliere Fara Frontiere

s. 7: © Prostorož

s. 8: © Estonian Green Movement / Estonian Fund for Nature / Estonian Environmental Law Centre

**Evropski
ekonomsko-socialni odbor**

Rue Belliard/Belliardstraat 99
1040 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Za izdajo odgovarja: Enota za obiske in publikacije
EESC-2021-69-SL

www.eesc.europa.eu

© Evropska unija, 2021

Reprodukcija je dovoljena z navedbo vira.

Za kakršno koli uporabo ali reprodukcijo fotografij / ilustracij je treba za dovoljenje prositi neposredno lastnika(-e) avtorskih pravic.

Urad za publikacije
Evropske unije

Print
QE-01-21-441-SL-C
ISBN 978-92-830-5451-1
doi:10.2864/647846

Web
QE-01-21-441-SL-N
ISBN 978-92-830-5454-2
doi:10.2864/529403

SL